

“ Nuri Bilge-Campion karşı-
laşmasındaki gol, Campi-
on'un Ceylan karakterlerini
zengin bulduğunu söylemesi,
'aynısını ben de yapmak
isterdim' itirafıyla atıldı.”

Fatih Özgüven

Mekâna gitmeden Cannes!

Dünya artık 'iletişim' dünyası; bir çeşit yani. Bir mekana gitmeden orda neler olup bittiği konusunda fikir sahibi olmak mümkün. Bir yerin 'koku-sunu-rengini' tam alamıyorsunuz tabii ama günümüzde kim bunun peşinde ki, bir çeşit gerçeklik hissinin? (Bu konuda son kayda değer deneyimim, geçen haziran bir sabah Gezi'de günün ekşi-tatlı kokuları-renkleriyle hafif nemli toprağın üzerinde uyanmak olmuştur, bir daha da olacak mı bilmem.)

Bir yerde olup bitenlerle ilgili çeşitli 'iletişim kanalları'ndan akıp gelen ipuçlarını yan yana getir-diniz mi, bazı 'kanı'lara varıyor-sunuz, o da yetiyor. Festivaller bu iş için özellikle uygun. Uykulu gözlerle kalkıp acele bir şeyler atıştırıp sabahın 8 ya da 9'unda yüzde seksen ihtimalle vasat bir festival filmi seyretmeye koşmak ve günü aynı minval üzere geçirmekde diş dokunur bir 'gerçeklik' duygusu -gerçekten- yok.

Bu sene **Cannes'da Jane Campion'un giydiği bebek mavisi pantolon ceket takımını yakından görmek ister miydim, evet belki.** Ama videosu da aynı derecede eğlenceli. Hatta dahası var: Campion'ın, "Kış Uykusu" fimi için tuvalet arası vermek isteyeceğimi sandım ama film beni çok sardı, hiç kıpırdamadan seyrettim" deyişindeki babayani acıksözlülük! Hele hele, Godard Üstat kendisine verilen ödülü almaya -tabii ki-gelmediği, filmde de anlaşılan bir köpekle ilgili bir şey olduğu için 'keşke köpeği yollasaydı, ona bir altın kemik verirdik' deyişindeki Marx Kardeşler esprisi tadı! Godard, en azından gençliğinde, bu esprinin tadını çıkaracak bir sanatçı olmakla birlikte, aslında ödül reddetmenin hâlâ bir jest sayıldığı 'geç modern' kuşaktan olduğu için ortalarda yoktu. Ama **asıl ironi, Xavier Dolan'la Godard arasında ödül paylaştım oldu** ki, bir Almodovar filminde olsa bu şahane bir sahneye yol açardı. Cannes'da ise Godard'ın namevcudiyetine karşılık Dolan'ın aşırı 'mevcudiyeti', yaşlı gözlerle Campion'a 'Piyano' filmi için teşekkürleri ve itiraf-larıyla ('güçlü kadınlar için güzel filmler yapmak,' vb.) sonuçlandı.

Heteroseksüel modern'in en ileri sınır karakoluyla post-modern'in bir eşcinsel sanatçının şahsında statükoyla yekvücut olmasının bu manidar 'an'ı tımturaklıydı. Ben **Mike Leigh'in Turner'in hayatı konulu filminde oynayan Timothy Spall'un sallapatlığını sevdim.** Ödül törenlerinde umabileceğimiz en iyi şey artık bu çeşit bir 'otantiklik'; yıllardır şamar oğlanı rollerinde seyrettığımız aktöre verilen ödül her anlamda yerini buldu.

'Milli mevzu'ya gelince; **Nuri Bilge'nin, eli cebinde ya da değil, her zamanki çekingenliğiyle ödül kabul edişini dokunaklı buldum** tabii. (Jüriye 'filminin uzunluğuna katlandıkları' için gene teşekkür etmesi ilerde yapacağı daha uzun filmlere zemin hazırlamak için mi, yoksa Campion'ın dile getir-diği 'tuvalet arası' sorunu onu gerçekten endişelendiriyor mu, bilinmez...) Meşhur "**Yalnız ve güzel ülke**" cümlesi yıllardır çeşitli manipülasyonlara zemin hazırlamasına rağmen, elbette 'Han Duvarları' kıvamındaki duygusuyla daha şairane. Ama **o bir kere olur.** Bu seneki ödül ithafında ise Nuri Bilge'nin çekingen samimiyetinden de, hissiyatının **sahiciliğinden de şüphe duymak için sebep yok.** Gerçi, asıl merak ettiğim konuda, **Nuri Bilge-Campion karşılaşmasındaki gol,** Campion'un Ceylan karakterlerini karmaşık ve zengin bulduğunu söylemesi, "Yapabilsem aynısını ben de yapmak isterdim" itirafıyla atıldı. Golü atanın kim olduğu tartışılır; Ceylan'ın karakterlerinin Campion'unkilere bu bakımdan üstün olduğuna kuşku yok, ama itirafın sahibi de Campion. İleride, Ceylan jüri başkanı olduğunda bakalım bu çeşit 'gönülden' itiraflar yapacak mı?

Memleket sahinde ise Cannes'da esamesi okunmayan **Catherine Breillat'nın 'Zayıflığın Esareti'** var; Ceylan'la yıllardır film çekmek isteyen **Isabelle Huppert,** bu filmde hayatla ilgili bütün kontrolü bile isteye elden bırakan kısmi **felçli bir kadın yönetmen rolünde müthiş.** Film de şimdiye kadar rastlamadığımız biçimde **sert ve/ama gösterişsiz.** Bu garip ve etkileyici filmi **mutlaka görmelisiniz,** bu haftayı çıkarmaz muhtemelen.

fatih.ozguven@radikal.com.tr